

TEMELJNA PRAVA
I VLADAVINA PRAVA

Napomene tijela vlasti o izvješću o posjetu Hrvatskoj

30. – 31. ožujka 2023.

Europski gospodarski
i socijalni odbor

OPAŽANJA HRVATSKIH TIJELA o nacrtu izvješća o posjetu *Ad hoc* skupine za temeljna prava i vladavinu prava (FRRL) Hrvatskoj 30. i 31. ožujka 2023.

1. Temeljna prava socijalnih partnera

Opažanja o naporima koje Hrvatska ulaže u povećanje učinkovitosti i kvalitete pravosudnog sustava, a time i poboljšanje općeg povjerenja javnosti, na koje su upozorili socijalni partneri, razmatraju se u točki 5.

Kad je riječ o demografskom padu, u nacionalnoj razvojnoj strategiji do 2030. prepoznaje se povezanost demografskih izazova, tržišta rada i jačanja ljudskog kapitala. Vlada Republike Hrvatske predano radi na oblikovanju javnih politika za sve sektore koji su ključni za rješavanje pitanja demografske revitalizacije, koja je utvrđena kao strateški cilj u Nacionalnoj razvojnoj strategiji i koja će se dodatno razraditi u posebnoj strategiji za demografsku revitalizaciju, koja je trenutačno u pripremi.

2. Sloboda udruživanja i sloboda okupljanja

U vezi s primjedbama o pravnom okviru za organizacije civilnog društva i, konkretnije, postupkom poziva na podnošenje prijedloga, Vladin ured za udruge pojasnio je da na razini poziva na podnošenje prijedloga nisu uvedeni dodatni uvjeti kojima se stvara dodatna administracija, ali se primjenjuju pravila i propisi predviđeni Uredbom Vijeća i Parlamenta EU-a, kao i uvjeti nacionalnog zakonodavstva. Međutim, daljnjom digitalizacijom postupka olakšala bi se provedba za korisnike.

Što se tiče napomena o uključenosti organizacija civilnog društva u donošenje odluka, koje se odvija prvenstveno, ali ne isključivo, u okviru Savjeta za razvoj civilnog društva, potrebno je istaknuti da Savjet redovito bira predstavnike organizacija civilnog društva u različitim tijelima koja donose odluke. 2022. godine izabrao je širok raspon predstavnika organizacija civilnog društva za rad u 18 različitih povjerenstava, savjetodavnih ili radnih tijela, a na zahtjev tijela državne uprave, vladinih ureda i drugih javnih tijela, koji se bave nizom različitih tematskih područja. Uzimajući u obzir napomene jednog sudionika o načinu provođenja izbora za EGSO 2020., koje je organizirao Vladin ured za udruge, trebalo bi pojasniti da su izbori za EGSO održani u skladu s normativnim okvirom koji je bio jednak onome na prethodnim izborima za članove EGSO-a, imajući na umu ograničenja koja su bila na snazi zbog pandemije bolesti COVID-19.

U pogledu napomene u nacrtu izvješća ograničenjima prosvjeda na trgu sv. Marka, valja napomenuti da ne postoji opći režim ograničenja. Prosvjedi na trgu sv. Marka odvijaju se, ali uz ograničenja koja su nužna za zaštitu interesa državne sigurnosti, javnog reda i mira te za sprečavanje nereda i zločina. Od pucnjave 2020. na trgu sv. Marka organizirano je i održano deset mirnih okupljanja i javnih prosvjeda te nekoliko pojedinačnih prosvjeda.

Kad je riječ o pristupu financiranju i višegodišnjem financiranju, on se temelji na Zaključku Vlade Republike Hrvatske donesenom na sjednici Vlade 11. svibnja 2023., kojim je usvojen model višegodišnje potpore i osigurana su dodatna sredstva za programe i aktivnosti.

3. Sloboda izražavanja i sloboda medija

Hrvatska je 2023. bila na 42. Mjestu na ljestvici Svjetskog indeksa slobode medija¹, u odnosu na 48. mjesto 2022., 56. mjesto 2021. i 59. mjesto 2020. Nažalost, taj **uzlazni trend u pogledu slobode medija** nije se odrazio u izvješću FRRL-a.

Kad je riječ o primjedbama o transparentnosti vlasništva nad medijima, trebalo bi napomenuti da se postojećim zakonodavstvom² jasno utvrđuju pravila o transparentnosti vlasništva nad medijima i osigurava sustav obavješćivanja o vlasništvu. Vlasničke strukture medijskih kuća objavljuju se najmanje jednom godišnje u Narodnim novinama, a osim toga, vlasničke strukture elektroničkih medija javno su dostupne, do razine fizičkih osoba, na internetskim stranicama Agencije za elektroničke medije³ i provjeravaju se u odnosu na izvadak iz Registra stvarnih vlasnika. Nadalje, potrebno je naglasiti da je Vlada u okviru Nacionalnog plana za oporavak i otpornost dodijelila iznos od 663 614,00 EUR za razvoj jedinstvene javno dostupne baze podataka o vlasništvu i izvorima financiranja svih medija u nadležnosti Republike Hrvatske.

Potrebno je istaknuti da se od 2005. putem Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija dodjeljuju sredstva za proizvodnju i objavljivanje programa nakladnika radija i televizije na lokalnoj i regionalnoj razini, neprofitnih televizijskih i/ili radijskih kuća, neprofitnih pružatelja medijskih usluga na zahtjev i onih koji se emitiraju putem satelitskih, kabelskih, internetskih i drugih dopuštenih oblika prijenosa, pružatelja elektroničkih publikacija i neprofitnih proizvođača audiovizualnih i/ili radijskih programa. Sredstva se dodjeljuju na temelju unaprijed utvrđenih kriterija, u godišnjem iznosu od otprilike 4,5 milijuna EUR.

Kad je riječ o slobodi i pluralizmu medija, a time i profesionalnom novinarstvu, potrebno je naglasiti da će Republika Hrvatska izgraditi mrežu provjeravatelja činjenica za uspostavu provjere činjenične točnosti tvrdnji u medijskom prostoru za koje je iz Nacionalnog plana za oporavak i otpornost dodijeljen iznos od oko 6 milijuna EUR. Ideja o uspostavi provjere činjenica razvijena je u suradnji s medijskim sektorom, tj. s novinarima i izdavačima, te je u skladu s preporukom Europske komisije o radu na pronalaženju metoda za borbu protiv dezinformacija. Uspostava mreže za provjeru činjenica bit će poticaji za zapošljavanje profesionalnih istraživača i novinara e poduprijeti medije, koji insistiraju na tome da medijski spektar treba sadržavati što više provjerenih i točnih informacija. Jedan je od glavnih ciljeva smanjenje dezinformacija u medijima i poticanje profesionalnog novinarstva.

Nadalje, kao primjer dobre prakse, trebalo bi napomenuti da je Agencija za elektroničke medije 2020. pokrenula projekt za poticanje izvrsnosti novinara dodjelom bespovratnih sredstava⁴ novinarima za novinarska djela i istraživanje tema od javnog interesa za elektroničke

---

¹ [Hrvatska | Reporteri bez granica \(RSF\)](#)

² Zakon o medijima (Narodne novine br. 59/04, 84/11, 81/13 i 114/22) i Zakon o elektroničkim medijima (Narodne novine br. 111/21 i 114/22)

³ <http://www.aem.hr>

⁴ U ukupnom iznosu od milijun HRK.

publikacije. Projekt se nastavio i uspješno je realiziran 2021. te ulazi u treći ciklus 2022. sa znatno povećanim proračunom⁵.

Nastavno na primjedbe o borbi protiv strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja⁶, trebalo bi priznati da je hrvatsko Ministarstvo kulture i medija, među prvima u državama članicama EU-a, sredinom 2021. osnovalo Stručnu radnu skupinu za oblikovanje politike suzbijanja strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja, u skladu s ciljevima Akcijskog plana za europsku demokraciju za potporu pojedinačnim i neovisnim medijima suzbijanjem strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja, koje su prepoznate kao problem u cijeloj Europskoj uniji. Stručna radna skupina za oblikovanje politike suzbijanja strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja okuplja ključne stručnjake – predstavnike medijskog sektora (novinara i nakladnika), strukovnih novinarskih udruga (HND i SNH), Pravosudne akademije, Hrvatske odvjetničke komore, akademske zajednice, Ureda pučke pravobraniteljice te Ministarstva kulture i medija i Ministarstva pravosuđa i uprave. Ciljevi skupine uključuju: prikupljanje i analizu podataka o strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja i postojećim praksama; utvrđivanje pravnih alata koji su već dostupni sudovima za sprečavanje strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja; predlaganje budućih zakonodavnih mjera protiv strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja; aktivnosti podizanja svijesti u stručnoj i općoj javnosti o negativnim posljedicama strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja i podizanje razine socijalnog dijaloga. Stručna radna skupina utvrdila je niz preporuka za poboljšanje statusa novinara i suzbijanje strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja. Ministarstvo kulture i medija dosad je organiziralo niz javnih obrazovnih radionica diljem Hrvatske za suce i druge dionike u pravosudnom sustavu na kojima su sudjelovali pravni stručnjaci i novinari, a kojima se, osim obrazovanja sudaca o tom problemu, podiže javna osviještenost o negativnim posljedicama strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja i time doprinosi njihovu suzbijanju. Ministarstvo kulture i medija uskoro će donijeti krovni srednjoročni akt strateškog planiranja (Nacionalni plan razvoja kulture i medija za razdoblje od 2023. do 2027.), a jedna od mjera navedenih u Nacionalnom planu, čiji je cilj osigurati zaštitu novinara od neosnovanih i zlonamjernih sudskih postupaka, je uspostava mehanizma za rano prepoznavanje i odbacivanje strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja.

4. Pravo na nediskriminaciju

U kontekstu općeg okvira za borbu protiv diskriminacije, čiji je važan dio novi Nacionalni plan zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje do 2027., potrebno je naglasiti da su savjetovanja koja su prethodila njegovu donošenju bila uključiva i smisljena. Radna skupina za izradu Nacionalnog plana obuhvaćala je: 20 predstavnika i predstavnica državne uprave i javnih tijela, četiri nacionalna tijela za jednakost, predstavnike i predstavnice akademske zajednice i 5 predstavnika i predstavnica civilnih organizacija koje djeluju u području zaštite i promicanja ljudskih prava te suzbijanja diskriminacije. Prije javnog savjetovanja putem internetskog portala održano je pet krugova savjetovanja u različitim oblicima. Putem interneta održani su sastanci sa svim članovima i članicama radne skupine, a

⁵ Procjenjuje se da će se sredstva za Program poticanja kvalitetnog novinarstva povećati za otprilike 50 % nakon što je Vlada programu dodijelila veći postotak prihoda od igara na sreću za 2022. (u iznosu od 1,81 % ukupnih prihoda u 2022. u odnosu na 1,30 % u 2021. na temelju Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2022. godinu, Narodne novine br. 23/2022).

⁶ Strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja neutemeljene su tužbe koje pokreću društveno moćni pojedinci i subjekti, a usmjerene su na zastrašivanje i uštakavanje kritičara u društvu kad je riječ o pitanjima od javnog interesa koja su u suprotnosti s interesima tužitelja.

uživo sastanci malih skupina s članovima i članicama radnih skupina te bilateralni i multilateralni sastanci s državnim tijelima. Javno savjetovanje trajalo je 39 dana; redovni rok od 30 dana produljen je na zahtjev organizacija civilnog društva. Osim toga, tijekom javnog savjetovanja na e-portaludržan je dodatni sastanak s predstavnicima nevladinih organizacija na kojem se detaljno raspravljalo o argumentima za odbijanje primjedbi (upućivanje na dodatne aktivnosti), kao i o mogućnostima njihova sudjelovanja u budućim akcijskim planovima za razdoblje od 2024. do 2025.

Kad je riječ o primjedbama na Nacionalni plan za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027., u skladu s temeljnim pravima EU-a⁷ i u usporedbi s osnovnim pokazateljima za 2019., njegovom provedbom ostvaruju se opipljivi rezultati, uz znatno smanjenje stope teške materijalne deprivacije (47 %) i udjela stambene deprivacije (14 %). Nadalje, došlo je do znatnog povećanja udjela stanovništva s pristupom pitkoj vodi u kućanstvima (14 %), smanjenja stope rizika od siromaštva (7 %) i blagog smanjenja udjela mladih koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja te nisu u sustavu obrazovanja odraslih (4 %). Napredak postignut u smanjenju stope teške materijalne i stambene deprivacije može se izravno povezati s provedbom mjera i aktivnosti provedenih u okviru Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027., tj. Godišnjeg programa unapređenja životnih uvjeta pripadnika romske nacionalne manjine. Od 2019. nadalje, Romima su u okviru programa isporučene oprema za kupaonicu te sanitarne jedinice i uređaji.

Potrebno je napomenuti da su prava LGBT osoba obuhvaćena novim Nacionalnim planom zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje do 2027.⁸ Ciljevi i aktivnosti predviđeni tim Nacionalnim planom usmjereni su skupine koje su, prema godišnjim izvješćima pučke pravobraniteljice, pravobraniteljice za djecu, rodnu ravnopravnost i osobe s invaliditetom, najčešće izložene diskriminaciji. Prema tim izvješćima skupine najčešće izložene diskriminaciji su Romi, LGBT osobe, osobe s invaliditetom i žene.

Kad je riječ o temama koje se odnose na migrante i tražitelje azila, potrebno je napomenuti da su u izjavama u ovom nacrtu izvješća ponovljene izjave iz gotovo svih prethodnih izvješća organizacija civilnog društva. Te su izjave lažne i trebalo bi ih revidirati u skladu s objektivnim činjenicama. Radi pojašnjenja, pojam „odgurivanje” (*pushback*) ne priznaje se ni u jednom instrumentu EU-a ili međunarodnom instrumentu; međutim, uglavnom ga upotrebljavaju organizacije civilnog društva kako bi se pojačao negativan diskurs o praksi hrvatske policije da „sprečava pristup migranata sustavu azila nezakonitim vraćanjem migranata u susjedne treće zemlje”. Kako bi se osporila ta pretpostavka, potrebno je napomenuti da je samo u prva četiri mjeseca 2023. godine 12 125 migranata izrazilo namjeru za traženjem međunarodne zaštite u Hrvatskoj, što je gotovo jednak broj kao u cijeloj 2022. (12 872). Od ukupnog broja tražitelja azila u prva četiri mjeseca 2023. samo je njih 746 bilo fizički prisutno u hrvatskim prihvatnim centrima 30. travnja 2023., što znači da su svi ostali sudjelovali u sekundarnim kretanjima prema određanim zemljama EU-a⁹. Imajući na umu tu informaciju, kao i kontekst opisan u

---

⁷ <https://fra.europa.eu/en/publication/2022/roma-survey-findings>

⁸ <https://pravamanjina.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/Nacionalni%20plan%20za%20ZPLP%20razdoblje%20do%202027.pdf>

⁹ Prema istraživanju IOM-a provedenom među migrantima u Bosni i Hercegovini u siječnju 2023., za 61,5 % afganistanskih državljana određena zemlja je Njemačka, za 23,1 % Francuska, a za

bilješki, jasno je da se migranti u velikoj mjeri koriste takozvanim „podnošenjem višestrukih zahtjeva za azil”, unatoč činjenici da ni Konvencija o izbjeglicama iz 1951. ni njezin Protokol iz 1967. ni bilo koji drugi međunarodni instrument ne predviđaju pravo migranata da prijeđu nekoliko sigurnih zemalja kako bi podnijeli zahtjev za azil tamo gdje to smatraju najisplativijim. Svjesna te dugotrajne pojave, hrvatska policija koristi se svim pravnim sredstvima, odnosno Zakonikom o schengenskim granicama, kako bi migrante odvratila od nezakonitih prelazaka zelene granice dok se još nalaze na državnom području susjedne treće zemlje. Nakon što uspiju prijeći granicu Republike Hrvatske, uglavnom nezakonito, mogu se slobodno prijaviti za azil te će se u tom slučaju primjenjivati postupci definirani Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti. Budući da hrvatska policija registrira sve migrante u sustavu Eurodac, neovisno o tome jesu li tražitelji azila ili ne, mnogi od njih odustaju od prava na podnošenje zahtjeva za azil i dobrovoljno se vraćaju u treću zemlju, znajući da registracija u Eurodacu znači da će biti vraćeni u Hrvatsku iz druge države članice EU-a (Dublinskim sustavom) ako ostvare sekundarnu migraciju u željenu odredišnu zemlju. Upravo je to glavni razlog zbog kojeg stvaraju negativan diskurs o nasilnosti hrvatske policije, čime pokušavaju „ublažiti” postupke koji se primjenjuju na vanjskoj granici i/ili utjecati na pravne odluke u odredišnim zemljama kako ih se ne bi vratilo u Hrvatsku putem Dublinskog sustava. U pokušaju da potkrijepe tu tvrdnju, migranti obično krive hrvatsku policiju čak i za ozljede koje zadobiju u međusobnim sukobima ili za one koje su im nanijeli krijumčari. Imajući sve navedeno na umu, krajnje je pogrešno ekstrapolirati jedan predmet pred Europskim sudom za ljudska prava u kojem je utvrđena odgovornost Hrvatske kako bi se tvrdilo da hrvatska policija provodi sustavne nezakonite aktivnosti na vanjskoj granici. Naprotiv, svaka vrsta nasilja, uključujući prekomjernu uporabu sile od strane policije, strogo je zabranjena te podliježe i stegovnim i pravnim sankcijama. O tome je Ravnateljstvo policije u više navrata obavještavalo sve policijske uprave. Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske pojačalo je svoj sustav unutarnje kontrole s još 61 službenikom kako bi istražilo sve izolirane slučajeve mogućeg zlostavljanja migranata. Od 2018. odjel za unutarnju kontrolu pokrenuo je 58 predmeta povezanih s postupanjem s migrantima, od kojih su neki doveli do sankcija u rasponu od novčanih kazni do prestanka javne službe, dok je pet policijskih službenika bilo optuženo za kaznena djela u skladu s Kaznenim zakonom. Kad je riječ o slučaju troje policijskih službenika čije je loše postupanje snimljeno i objavljeno u listopadu 2021., oni su pozvani na odgovornost u naknadnom stegovnom postupku i sankcionirani uvjetnom osudom trajnog prestanka javne službe. Državno odvjetništvo istodobno vodi kaznenu istragu tog predmeta. Budući da je objavljeni videozapis preuređen i loše kvalitete, hrvatska policija je kanalima međunarodne policijske suradnje za potrebe istrage zatražila pristup izvornom videozapisu, ali izvorni videozapis nikad nije dostavljen.

Nadalje, Hrvatska je u lipnju 2021. uspostavila Neovisni mehanizam nadzora postupanja policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova u području nezakonitih migracija i međunarodne zaštite. Ona je bila prva država članica EU-a koja je to učinila, u skladu s prijedlozima iz pakta o migracijama i azilu, koji se još razmatra u Vijeću EU-a. Početkom prosinca 2021. Koordinacijski odbor Mehanizma objavio je svoje prvo polugodišnje izvješće, a u srpnju 2022. završno (godišnje). Na temelju preporuka sadržanih u izvješću Mehanizma, Ministarstvo unutarnjih poslova pripremlilo je akcijski plan za njihovu provedbu. Budući da je

---

5,1 % Italija. Uz mala odstupanja u postocima, isto vrijedi i za marokanske i za sirijske državljane. Hrvatska uopće nije spomenuta kao odredišna zemlja. Osim toga, migranti su izjavili da se uopće ne osjećaju ugroženi u Bosni i Hercegovini.

prvotni sporazum o uspostavi nezavisnog mehanizma nadzora istekao 8. lipnja 2022., novi sporazum za razdoblje od 18 mjeseci potpisan je 4. studenoga 2022. Svaku pritužbu zaprimljenu u vezi s postupanjem policijskih službenika na vanjskoj granici ispituje Ministarstvo unutarnjih poslova u skladu sa svojim unutarnjim postupcima, a u nekim slučajevima Državno odvjetništvo, a sve se prijavljuju i Neovisnom mehanizmu nadzora. Kako je utvrđeno u sporazumu, Koordinacijski odbor blisko surađuje sa svim relevantnim državnim tijelima koja u skladu s nacionalnim pravom imaju obvezu istražiti navode o kršenju temeljnih prava i osigurati brzo i primjereno rješavanje pritužbi. U skladu s primjenjivim nacionalnim okvirom Koordinacijski odbor podnosi svoja izvješća o nepravilnostima i/ili kršenjima temeljnih prava relevantnim državnim tijelima, prvenstveno Odjelu za unutarnju kontrolu Ministarstva unutarnjih poslova, Državnom odvjetništvu i Uredu pravobraniteljice. S Mehanizmom je usko povezan i Savjetodavni odbor, kojim od studenoga 2022. predsjedava Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA). Savjetodavni odbor zajedno s FRA-om čine predstavnici Europske komisije, Frontexa, EUAA-e, pravobraniteljice, pravobraniteljice za djecu, pravobraniteljice za rodnu ravnopravnost te IOM-a i UNCHR-a. Kad je riječ o dijelu nacрта izvješća u kojem se navodi da „uspostavljeni neovisni mehanizam praćenja nije bio potpuno neovisan jer ne pruža mogućnost nenajavljenih posjeta granici”, Hrvatska snažno odbacuje tu tvrdnju. Prvim sporazumom (od lipnja 2021. do lipnja 2022.) predviđeno je 20 posjeta granici, a provoditelji su proveli tri najavljena i 17 nenajavljenih posjeta, uz pet posjeta zelenoj granici. Novim sporazumom predviđeno je i najmanje 20 posjeta, uključujući nenajavljene, na svim lokacijama na zelenoj granici.

Što se tiče pitanja o zahtjevima pravobraniteljice za pristup informacijama, potrebno je naglasiti da Ministarstvo unutarnjih poslova obrađuje zahtjeve pravobraniteljice za pristup informacijama u skladu s odredbama Zakona o pravobraniteljici i Zakona o Nacionalnom preventivnom mehanizmu za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja. Nakon što pravobraniteljica ili njezin ured podnesu zahtjeve za pristup informacijama, Ministarstvo unutarnjih poslova redovito ih dostavlja. Kad je riječ o izravnom pristupu Ureda pravobraniteljice informacijskom sustavu Ministarstva unutarnjih poslova, potrebno je napomenuti da se Zakonom o policiji pristup informacijskom sustavu odobrava samo policijskim službenicima na temelju personaliziranih parametara pristupa. Pružanje izravnog pristupa bilo kojoj drugoj strani bilo bi kršenje zakona i podlijegalo bi strogim sankcijama. Međutim, u proteklom je razdoblju Ministarstvo održalo brojne sastanke s Uredom pravobraniteljice kako bi se poboljšala suradnja i pojasnila ograničenja u pogledu informacijskog sustava Ministarstva.

5. Vladavina prava

Reforma pravosuđa, koja se provodi putem brojnih zakonodavnih i organizacijskih promjena i razvojnih projekata, i dalje je u središtu pozornosti Vlade Republike Hrvatske. Cilj reforme je poboljšati kvalitetu i učinkovitost pravosuđa, ali i javnog poimanja pravosuđa i povjerenja javnosti u pravosuđe, što pak općenito jača vladavinu prava. Vlada je usredotočena i na odlučno suzbijanje korupcije i jačanje svih tijela koja sudjeluju u borbi protiv korupcije, među ostalim promicanjem obrazovanja svih segmenata javne uprave i društva u cjelini, kako bi se unaprijedila vladavina prava i borba protiv korupcije. Važan dio tih napora čine aktivnosti usmjerene na podizanje razine osviještenosti o štetnim učincima korupcije kako bi ona postala društveno neprihvatljiva.

U vezi s primjedbama o pravosudnom sustavu i, konkretnije, objavom sudskih odluka, potrebno je napomenuti da Ministarstvo pravosuđa i uprave pokreće projekt koji će dovesti do objave svih odluka prvostupanjskih i drugostupanjskih sudova, počevši od kraja 2024.

U području borbe protiv korupcije, Strategijom sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. utvrđuje se strateški okvir na nacionalnoj razini, čiji je cilj jačanje postojećih i stvaranje novih sustavnih rješenja protiv korupcije, uključujući i preventivne i represivne načine. Strategijom se utvrđuju prioriteti za daljnje jačanje mehanizama za sprečavanje i suzbijanje korupcije na svim razinama, i to podizanjem svijesti o štetnosti korupcije u društvu i jačanjem institucionalnog i normativnog okvira za sprečavanje, istragu i kazneni progon korupcije, među ostalim izmjenom kaznenog zakonodavstva kako bi kazneni postupci bili učinkovitiji i djelotvorniji u slučajevima korupcije; izmjenama kaznenog prava u području kaznene odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela korupcije; jačanjem ljudskih resursa, kapaciteta i obrazovanja za tijela za izvršavanje zakonodavstva ili jačanjem mjera integriteta za tijela za izvršavanje zakonodavstva.

Što se tiče represivnih aspekata borbe protiv korupcije, nema osnove za sugeriranje da je mandat Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (USKOK) na bilo koji način oslabljen. Naprotiv, nastavio je kazneno progoniti počinitelje kaznenih djela korupcije, uključujući one na visokoj razini, u brojnim društvenim segmentima na svim razinama, što je posljednjih godina dovelo do donošenja značajnih presuda u nizu dugotrajnih i složenih predmeta korupcije na visokoj razini.

Kad je riječ o upućivanju na „pravdu za ratne zločine za koju se u nacrtu izvješća smatralo da stagnira, pri čemu je većina suđenja održana u odsutnosti, a istrage nisu napredovale zbog ograničenog kapaciteta policije i odvjetnika”, trebalo bi navesti da, naprotiv, rješavanje ratnih zločina pokazuje uzlazni trend u razdoblju od 2019. do 2022. U navedenom razdoblju riješena su 304 ratna zločina (54 ratna zločina riješena su 2020., 101 je riješen 2021. i 128 je riješeno 2022.). Trend rješavanja kaznenih predmeta povezanih s ratnim zločinima nastavio se i tijekom prva četiri mjeseca 2023. Konkretnije, riješeno je 45 ratnih zločina, što je povećanje od 246,2 % u odnosu na prva četiri mjeseca 2022. Većina kaznenih prijava podnesena je protiv neposrednih počinitelja, a nešto manji broj protiv odgovornih zapovjednika. Važno je napomenuti da je 2022. podignuta optužnica protiv 36 osoba zbog ratnih zločina počinjenih na štetu 126 osoba, dok su 2021. podignute kaznene prijave povezane s 153 oštećenika.

**Europski gospodarski
i socijalni odbor**

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Izdao: Odjel za posjete i publikacije
EESC-2023-48-HR

www.eesc.europa.eu

© Europska unija, 2023

Umnožavanje je dopušteno pod uvjetom da se navede izvor.
Za svaku upotrebu ili reprodukciju fotografija / ilustracija mora se izravno tražiti
dozvola vlasnika autorskih prava.

Ured za publikacije
Europske unije

Print
QE-03-23-227-HR-C
ISBN 978-92-830-6135-9
doi:10.2864/527894

Online
QE-03-23-227-HR-N
ISBN 978-92-830-6134-2
doi:10.2864/34580

HR